

A.Z. Sint Jan A.V. - apotheek

procedure

---

sterilisatie van medische hulpmiddelen

---

nummer : STE-10000 **blz 1 van 8**
eerste uitgiftedatum : 14.01.2000 **datum herziening** : 05.07.2006
verantwoordelijke : Wim Renders
uitgegeven door : apotheek A.Z. Qualiplus - campus AZSTJ

---

goedgekeurd door :	handtekening	datum
Wim Renders Adjunct hoofdapotheeker	.....	.....

---

distributielijst : **officiële kopij is beschikbaar op het intranet**
apotheek
centrale sterilisatie

SAMENVATTING

Deze procedure beschrijft de werkwijze om medische hulpmiddelen te steriliseren : de wijze van transport, reiniging en desinfectie, verpakking, sterilisatie en steriel transport.

REDEN VAN HERZIENING

Herziening naar aanleiding van documentatie-verificatie.
Wijzigingen zijn vet gedrukt en worden gemarkeerd met een verticale zwarte balk.

INHOUDSTAFEL

A. DOELSTELLING

Alle medische hulpmiddelen, gebruikt in het ziekenhuis, die uit hoofde van hun gebruik steriel moeten worden toegepast, te steriliseren volgens een vooropgesteld proces van desinfectie, reiniging, juiste assemblage en verpakking, juiste sterilisatieprocédé, nazicht op cyclusverloop en correcte dispatching.

Medische hulpmiddelen, die steriel worden aangeboden en voor éénmalig gebruik zijn, vallen niet onder deze procedure.

B. DEFINITIES

medische hulpmiddelen

Medische hulpmiddelen zijn hulpmiddelen, nodig voor het stellen van diagnoses, het ondersteunen van chirurgische ingrepen en zorgverstrekking.

reinigen

Reinigen is het verwijderen, manueel of met technische hulpmiddelen, van alle macro- en microvuil, zowel biologisch als mineraal, om de bioburden te verlagen, de sterilisatie te vergemakkelijken en het risico naar de patiënt te elimineren.

desinfectie

Desinfectie is het reduceren van de biologische verontreiniging met de bedoeling de operatoren in de centrale sterilisatie te beschermen en via chemische of thermische weg de bioburden verder te verlagen

bioburden

Bioburden is de populatie van levende kiemen of infectieuze biologische fragmenten op een oppervlak.

sterilisatie

Sterilisatie is de werkwijze bedoeld om te garanderen dat de kans dat een medisch hulpmiddel nog levende kiemen bevat, kleiner is dan 1/1.000.000.

De sterilisatie kan gebeuren met stoom, waterstofperoxydeplasma, membraanfiltratie of ethyleenoxyde.

C. PROCES

C.1. onrein transport

De gebruikte materialen worden op de verschillende afdelingen (operatiekamers, dagziekenhuis, consultaties, medisch-technische diensten en verpleegafdelingen) afgehaald door personeel van de centrale sterilisatie en worden verzameld in de reinigingsruimte van de centrale sterilisatie-afdeling.

C.2. reiniging en desinfectie

De materialen worden uit de verpakking of container gehaald en gesorteerd in functie van de toe te passen reinigingsmethode. Om het personeel te beschermen tegen accidentele contaminatie, dragen zij een waterdichte schort, beschermingshandschoenen en bij handmatige reiniging een veiligheidsbril of gebruiken het spatscherm.

het sorteren gebeurt in functie van :

- zichtbaar aangedroogd vuil → vooraf ultrasoon reinigen
- het materiaal is hol en thermolabiel → handmatig reinigen met hogedrukpistool
- het materiaal is solide en thermolabiel → machinaal reinigen
- het materiaal is solide en thermostabiel → machinaal reinigen met thermische desinfectie

C.3. verpakking

Was of ontsmet uw handen.

Leg de hulpmiddelen samen volgens de volgorde, beschreven in de settenboeken.

Kijk na of de hulpmiddelen droog zijn. Laat drogen in de droogkast indien nodig.

Kijk na of de hulpmiddelen nog functioneren en niet beschadigd of gecorrodeerd zijn. Verwijder het hulpmiddel bij afwijking en vervang of laat herstellen.

Kijk na of de hulpmiddelen degelijk gereinigd zijn. Indien nog zichtbare verontreinigingen aanwezig zijn, herhaal dan de reiniging.

Pak de bijeengelegde sets in met de geschikte verpakkingsmaterialen (stoom, plasma, ...).

Identificeer de set.

Leg de set klaar op de daartoe bestemde plaats per sterilisatietoestel.

C.4. sterilisatie

C.4.1 stoom

Gebruik enkel de sterilisator waarvoor de Bowie & Dick-test conform is.

Breng de setten samen per toegestane sterilisatiecyclus (121 °C, 134 °C).

Laad de sterilisator volgens de voorgeschreven laadinstructie.

Kies de juiste cyclus en start de autoclaaf.

Verifieer het goede verloop van de cyclus aan de hand van de uitdraai van de cyclusgegevens (tijd, temperatuur, druk en de indicatoren).

Vervolledig de controlelijst voor stoomsterilisatie in het traceerprogramma.

Wacht nog 30 minuten na het ontladen van de sterilisator.

C.4.2 waterstofperoxydeplasma

Breng de setten samen (korte cyclus).

Laad de sterilisator volgens de voorgeschreven laadinstructie.

Kies de juiste cyclus en start de sterilisator.

Verifieer het goede verloop van de cyclus aan de hand van de uitdraai van de cyclusgegevens (tijd, temperatuur, druk en de indicatoren).

Vervolledig de controlelijst voor Sterradsterilisatie (zie annex 3) en geef formeel vrij voor gebruik (datum en handtekening).

Ontlaad manueel.

C.4.3 ethyleenoxyde

Breng de setten samen.

Verzamel de setten in de transportbak en vul de begeleidende chargelijst in.

Verifieer het goede verloop van de cyclus aan de hand van de cyclusgegevens (tijd, temperatuur, gasconcentratie, aëratie en de indicatoren).

Vervolledig de controlelijst voor gassterilisatie (zie annex 1,2) en geef formeel vrij voor gebruik (datum en handtekening).

Ontlaad manueel.

C.5. steriel transport

Groep de gesteriliseerde goederen per afdeling.

Breng naar de juiste afdeling.

D. VERANTWOORDELIJKHEDEN

1. Opstellen van de settenboeken	hoofdverpleegkundige CSA samen met de betrokken afdeling
2. Reinigings-, desinfectie- en sterilisatiemethode	adjunct hoofdapotheker/hoofdverpleegkundige CSA
3. Reinigen en desinfecteren	sterilisatiemedewerkers
4. Verpakken	sterilisatiemedewerkers
5. Sterilisatie	sterilisatiemedewerkers
6. Dispatching	sterilisatiemedewerkers
7. Melden van storingen	sterilisatiemedewerkers melden aan de hoofdverpleger en/of de adjunct hoofdapotheker
8. Correctie actie - eenvoudige problemen - complexe problemen - critical events	Hoofdverpleegkundige CSA adjunct hoofdapotheker/hoofdverpleegkundige CSA adjunct hoofdapotheker/hoofdverpleegkundige CSA

ANNEX 1

GASSTERILISATIE

Mandnummer:

Kleef hier het etiket voor gassterilisatie.

Tik **000628** voor programma 54° C.Tik **000703** voor programma 38° C.

Welke specialiteit / consultatie / VE?	Welke goederen en hoeveel?
	Gassterilisatie gestart op(datum + uur): door : (naam):

ANNEX 2 GASSTERILISATIE

Mandnummer:

Kleef hier het etiket voor gassterilisatie.

Tik **000628** voor programma 54° C.Tik **000703** voor programma 38° C.

☆ Gebruikte gassterilisator: 1   2   3

Start sterilisatie: datum: uur:

Gekozen programma: 54° C / 48u aëratie   38° C / 48u aëratie

(toetsen: **2.2.1**)   (toetsen: **4.4.1**)

Naam:

☆ Na **minstens 12 uur** (d.w.z. de volgende dag):
 Verwijderen en aflezen chemische indicator (Thermalog)
 Plaatsen biologische indicator (Attest indicator ETO -1264) in incubator

Naam:

Datum:

Uur:

Hier Thermalog afkleven + aflezen.

Thermalog (geel):   goed resultaat: geel wordt lichtblauw
 slecht resultaat: geel blijft geel (HV of apotheker verwittigen)

☆ Gebruikte aëerator: 1   2   3

Start aëratie: datum: uur:

Gekozen temperatuur: 54° C (toestel 3)   38° C (toestel 2)

Naam:

☆ Einde behandeling: datum: uur:

Naam:

Biologische indicator beoordelen.

Biologische indicator (groen):   goed resultaat: groen blijft groen

slecht resultaat: groen wordt geel (HV of apotheker verwittigen)

Bij **goede biologische indicator**: goederen worden binnengebracht in de steriele berging en verdeeld voor de verschillende specialiteiten.

Annex 3

STERILISATIE MET STERRADAPPARAAT

Start sterilisatie

Biologische indicator(na 48u)

Einde sterilisatie

Naam:

OK:

Naam:

paars blijft paars

Datum:

Uur:

Datum:

Uur:

NIET OK:

paars wordt geel

Controleer printout:

Proces completed:

ja / nee

Rode opdruk van printout: ja / nee

Naam:

Controleer chemische indicatoren op Tyvekverpakking / op bio-indicator

Datum:

Uur:

Goed resultaat: bruin/rood wordt goud/geel

Slecht resultaat: bruin/rood blijft bruin/rood

Verwittig de apotheker / de HV / de verantwoordelijke bij slecht resultaat

LADING

LADINGNUMMER: